

Výtah z úmluvy o právech dítěte

Stát se zavazuje respektovat a zabezpečit práva stanovená touto úmluvou každému dítěti bez jakékoliv diskriminace.

Pro tuto úmluvu je dítětem každý lidský tvor do věku osmnácti let, pokud není věk dospělosti stanoven zákony jeho země jinak.

Každé dítě má právo na život.

Má právo na jméno, na státní příslušnost a pokud je to možné, má právo znát své rodiče a má právo na jejich péči. Má právo se stýkat s oběma rodiči.

Každé dítě má právo svobodně vyjadřovat své názory, a to ve všech záležitostech, které se ho týkají. Názorům dítěte se musí věnovat patřičná pozornost.

Dítě má právo na svobodu projevu, má právo vyhledávat, přijímat a rozšiřovat myšlenky bez ohledu na hranice. Dítě má právo na svobodu myšlení, svědomí a náboženství, na svobodu sdružování a pokojného shromažďování.

Žádné dítě nesmí být vystaveno svévolnému zasahování do jeho soukromého života, rodiny, domova, korespondence anebo svévolným útokům na jeho čest a pověst.

Stát činí všechna opatření k ochraně dětí před jakýmkoliv tělesným či duševním násilím, urážením či zneužíváním, trýzněním či vykořisťováním.

Dítě má právo na dosažení nejvyšše dosažitelné úrovně zdravotního stavu a má právo na životní úroveň nezbytnou pro jeho tělesný, duševní, mravní a sociální rozvoj. K tomu činí stát potřebná opatření: ke snížení dětské úmrtnosti, k zajištění lékařské a zdravotní péče, k potírání nemoci a podvýživy, k poskytování dostatečně výživné stravy a čisté pitné vody, přičemž se bere ohled na nebezpečí a rizika znečištění životního prostředí.

Rodiče jsou odpovědní za to, aby v rámci svých schopností svým dětem takovou životní úroveň zajistili.

Duševně či tělesně postižené dítě má používat plného a řádného života v podmínkách zabezpečujících důstojnost, umožňujících aktivní účast dítěte ve společnosti. Má právo na zvláštní péči, účinný přístup ke vzdělání, profesionální přípravě, zdravotní péči, a to způsobem vedoucím k dosažení co největšího zapojení do společnosti a co nejvyššího stupně rozvoje jeho osobnosti.

Dítě má právo na vzdělání: stát zavádí pro všechny děti bezplatné a povinné vzdělání, podněcuje střední vzdělání, zpřístupňuje vysokoškolské vzdělání pro všechny podle schopností, zpřístupňuje informace a poradenskou službu v oblasti odborné přípravy k povolání.

Kázeň ve škole musí být zajišťována způsobem slučitelným s lidskou důstojností dítěte.

Výchova má směřovat k rozvoji osobnosti dítěte, k posilování úcty k lidským právům a základním svobodám, k posilování úcty k rodičům, národním hodnotám své země i jiným civilizacím, k přípravě dítěte na život ve svobodné společnosti v duchu míru, přátelství, snášenlivosti a rovnosti národů, etnických, národnostních a náboženských skupin.

Děti z národnostních a jiných menšin mají právo užívat vlastní kultury, praktikovat vlastní náboženství a používat vlastního jazyka.

Dítě má právo na odpočinek a volný čas, na svobodnou účast v kulturním životě a umělecké činnosti.

Dítě má právo na ochranu před hospodářských vykořisťováním, před vykonáváním jakékoliv práce, která je pro ně nebezpečná, před nezákonným užíváním narkotických a psychotropních látek, před sexuálním zneužíváním, před využíváním k pornografii, před únosem i před obchodováním s ním za jakýmkoli účelem a v jakékoliv podobě.

Žádné dítě nesmí být podrobeno mučení či jinému nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání. Každé dítě obžalované z porušení trestního práva má být považováno za nevinné do doby, kdy je podle zákona prokázána vina nezávislým soudem. Za trestné činy nebude osobám mladším osmnácti let ukládán trest smrti a trest doživotí.

Stát se zavazuje široce informovat o zásadách a ustanoveních ÚMLUVY O PRÁVECH DÍTĚTE jak mezi dospělými, tak mezi dětmi.